

PM

UTDELNING PÅ PREFERENSAKTIER (S.K. SPÅRAKTIER) BETRAKTAS, I ETT VISST FALL, SOM ERSÄTTNING FÖR EN ARBETSPRESTATION (D.V.S. SOM LÖN)

Högsta förvaltningsdomstolen har i dom den 11 november 2019 (förhandsbesked) förklarat, bland annat, att utdelning på preferensaktier (s.k. spåraktier) i ett visst fall ska betraktas som ersättning för en arbetsprestation (d.v.s. som lön).

OMSTÄNDIGHETERNA

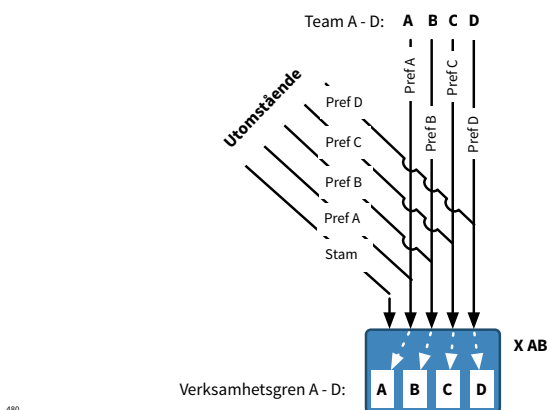
TM avser att förvärva preferensaktier i X AB. Bolagets verksamhet består, bland annat, av att förvalta fonder och verksamheten är indelad i olika verksamhetsgrenar, A–D. Inom respektive verksamhetsgren ska ett team bestående av upp till två säljare och en till fem fondförvaltare arbeta med förvaltning av en eller flera fonder. Ett team kommer alltid att bestå av minst två personer. Teammedlemmarna ska antingen vara anställda av bolaget eller arbeta som konsulter. TM kommer att ingå i det team som arbetar i verksamhetsgren A.

X AB ska kunna ge ut dels stamaktier, dels preferensaktier i serie A–D. Preferensaktierna kommer att vara s.k. spåraktier och respektive serie ska emitteras mot en av bolagets verksamhetsgrenar. En teammedlem kommer endast att äga preferensaktier emitterade mot den verksamhetsgren inom vilken denne arbetar. TM avser alltså att förvärva preferensaktier i serie A. Antalet preferensaktier som respektive teammedlem får förvärva kommer att variera, bland annat, beroende på senioritet och det är inte säkert att alla teammedlemmar kommer att äga några aktier. Preferensaktierna ska förvärfas till marknadsvärde. Teammedlemmarna kommer att erhålla marknadsmässig lön.

Ägarna av preferensaktierna i en viss serie ska vara berättigade till minst 60 procent av den del av bolagets samlade resultat som belöper på den verksamhetsgren som serien emitteras mot, vilket kan innebära att utdelningen på de olika preferensaktierna blir olika. Preferensaktierna inom respektive serie kommer dock att ge lika rätt till utdelning. Det utdelningsbara resultatet ska alltså vara kopplat till teammedlemmarnas gemensamma arbete i respektive verksamhetsgren.

För att säkerställa teammedlemmarnas engagemang i bolaget kommer aktierna att förses med förfoganderättsinskränkningar. En teammedlem får, exempelvis, med visst undantag, inte förfoga över aktierna under de första sju åren utan att först inhämta bolagets samtycke.

Utomstående ägare kommer att äga aktier i bolaget i en omfattning som gör att inga aktier i bolaget kommer att vara kvalificerade enligt 57 kap. inkomstskattelagen.¹

SKATTERÄTTSNÄMNDENS FÖRHANDBESKED

Skatterättsnämnden fann i förhandsbesked den 4 januari 2019, bland annat, att löpande utdelning från X AB inte utgör ersättning för en arbetsprestation, att skatteflyktslagen inte är tillämplig på förfarandet och att preferensaktierna ska anses förvärvade vid avtalstidpunkten.

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM (FÖRHANDBESKED)

Högsta förvaltningsdomstolen ändrade i dom den 11 november 2019 Skatterättsnämndens förhandsbesked ovan och förklarade att löpande utdelning från X AB utgör ersättning för en arbetsprestation (d.v.s. lön) som ska beskattas i inkomstlaget tjänst. Vidare förklarade Högsta förvaltningsdomstolen, bland annat, att preferensaktierna ska anses förvärvade vid avtalstidpunkten.

Till stöd för sin uppfattning anförde Högsta förvaltningsdomstolen, bland annat, följande.

Utdelningen på preferensaktierna

Utdelningen på preferensaktierna ska beslutas på bolagsstämman. I allmänhet saknas anledning att behandla belopp som enligt beslut på bolagsstämma betalas ut till aktieägarna som annat än utdelning. Av RÅ 2000 ref. 56 följer emellertid att denna princip inte kan upprätthållas i en aktiebolagsrättsligt säregen situation som innebär att aktier av samma slag ska ge olika utdelning beroende på vem som äger dem och där det finns en direkt koppling mellan lönsamheten i aktieägarens verksamhetsgren och utdelningen på dennes aktier. I sådant fall bör utdelningen ses som ersättning för en arbetsprestation.

I detta fall ska teammedlemmarna i verksamhetsgrenarna A-D förvärva preferensaktier i serierna A-D. Aktierna emitteras mot respektive verksamhetsgren. Preferensaktierna inom varje serie kommer

¹ Det innebär att de s.k. 3:12-reglerna inte kommer att vara tillämpliga.

att ägas av dels utomstående ägare, dels ett fåtal anställda eller konsulter. Utdelningen på preferensaktierna kommer att vara beroende av resultatet av teammedlemmarnas gemensamma arbete i verksamhetsgrenen. Högsta förvaltningsdomstolen anser att det därmed finns en direkt koppling mellan lönsamheten i aktieägarens verksamhetsgren och utdelningen på dennes aktier.

Till skillnad från i RÅ 2000 ref. 56 har preferensaktierna inom samma serie inbördes lika rätt till utdelning. I stället ska teammedlemmarna få förvärva olika antal preferensaktier utifrån, bland annat, senioritet. Vilka andra kriterier som kan ligga till grund för aktiefördelningen har inte redovisats. Klart är emellertid att beroende på vilka fördelningsprinciper som tillämpas kan i praktiken en betydande grad av differentiering av utdelningen mellan ägare av aktier av samma slag uppnås. Det står också klart att det inte finns något som hindrar att bara en teammedlem äger preferensaktier av ett visst slag och att denne därmed blir ensamt berättigad till den utdelning som utgår till aktieägare som samtidigt är teammedlem. Enligt Högsta förvaltningsdomstolen är därför den nu aktuella situationen jämförbar med den som bedömdes i rättsfallet.

Den löpande utdelningen på preferensaktierna bör därmed ses som ersättning för en arbetsprestation och ska beskattas i inkomstslaget tjänst.

Förvärvstidpunkten

Högsta förvaltningsdomstolen instämmer i Skatterättsnämndens bedömning att preferensaktierna i enlighet med praxis ska anses förvärvade vid avtalstidpunkten (RÅ 2009 ref. 86 och RÅ 2009 not. 206).

Denna PM innehåller en något förkortad och förenklad redogörelse avseende Högsta förvaltningsdomstolens dom den 11 november 2019 (mål nr 494-19). Vad som anförs i denna PM är inte avsett som, och utgör inte, skatterättslig rådgivning i något enskilt fall.